

Pääkirjoitus

Saila Poutiainen ja Mats Bergman

Kiitos ja kumarrus

Meiltä päätoimittajilta kysytään erilaisissa kohtaamisissa käsitystämme media- ja viestintätieteellisen tutkimuksen tilasta. Kahden vuoden päätoimittajakausi antaa kieltämättä laajan näköalan suomenkieliseen media- ja viestintätieteelliseen tutkimukseen. Olemme vuosina 2022–2023 tehneet puoltavan tai kielteisen julkaisupäätöksen yli 50 käsikirjoituksesta, joista suurin osa on lähetetty lehteen julkaistavaksi artikkelina. Olemme olleet sekä vaikuttuneita että kauhistuneita luettavan määrystä. Vaikuttaa siltä, että tutkijoilla oli ehkä enemmän aikaa ja rauhaa kirjoittaa tieteellisiä tekstejä korona-aikana. Myös lehden nouseminen JUFO 2 -luokkaan vuonna 2019 on lisännyt lehden arvostusta ja sitä kautta myös käsikirjoitustarjouksia.

Kuten totesimme aloittaessamme (Bergman ja Poutiainen 2022), kansallisen tieteellisen lehden linja ei huomattavasti muutu päätoimittajien vaihtuessa. Vahvistamme nyt ennakoimamme ja toteamme, että päätoimittajuus on jatkuvaa, hienovaraista rajojen ja tutkimuksen laadun määrittelyä. Käsikirjoitusten arviointiprosessit sisältävät keskusteluja toimituskunnan jäsenten kanssa viestintätieteiden tai ”median ja viestinnän” määrittelystä ja keskusteluissa olemme yhteisvoimin pyrkineet hahmottelemaan suhteellisen laveaa määritelmää. Olemme hyväksyneet julkaistavaksi käsikirjoituksia, joiden kirjoittajien koti on muilla tieteenaloilla. Olemme julkaisseet tutkimusta, jolle voidaan ajatella löytyvän julkaisupaikkoja muistakin tieteellisistä lehdistä. Ja olemme harmillisesti joutuneet hylkäämään erittäin mielenkiintoisia ja innovatiivisia käsikirjoituksia, joissa valitettavasti ei ole keskusteltu olemassa olevan media- ja viestintätieteellisen tutkimuksen kanssa.

Käsityksemme on, että suomeksi julkaistaan relevanttia uutta tietoa median ja viestinnän tutkimuksen alalla. Tutkimushankkeiden tuloksia julkaistaan myös suomeksi ja tutkijat sisällyttävät julkaisusuunnitelmiinsa suomenkielisiä julkaisuja, ainakin sen yhden. Tutkijakoulutettavat pyrkivät sisällyttämään artikkeliväitöskirjoihinsa ainakin yhden suomenkielisen vertaisarvioidun artikkelin. Meille on vahvistunut käsitys, että suomeksi kirjoittaminen on yhteiskunnallista vaikuttamista. Julkaisemissamme teksteissä olemme tavoitelleet hyvää suomea – kirjoittavat saavat kielestä palautetta vertaisarvioijilta, päätoimittajilta, toimituskunnan jäseneltä tai jäseniltä ja jokaisen käsikirjoituksen editoi toimitussihteeri, jonka valinnassa editointikokemuksella on merkitystä.

Jätämme uudelle toimitukselle lehden, jonka Suomen tiedekustantajien liitto syksyllä 2023 sijoitti viiden parhaan suomenkielisen tiedelehden joukkoon. Tämä

saavutus ei suinkaan ole yksin nykyisen toimituksen ansiota, vaan olemme viimeisten vuosien aikana pystyneet säilyttämään aiempien toimitusten saavuttaman tason. Olemme tietysti pyrkineet myös kehittämään lehteä. Reagoimme nyt kirjoittajan ohjeissa muun muassa tekoälyn käyttämiseen, maisterintutkielmien muokkaamiseen artikkelikäsitteiksi ja olemme aloittaneet uuden Retrospektiivi-sarjan.

Emme kuitenkaan ole vain myötämisiä suomalaisen media- ja viestintätieteellisen tutkimuksen tilaa kohtaan. Vaikka lehdessä on julkaistu monipuolista ja korkeatasoista tutkimusta, löytyy suomeksi kirjoitetuista artikkeleista harvemmin merkittäviä teoreettisia avauksia. Tutkimuksen suunnasta ei juurikaan ole käyty keskustelua lehden sivuilla.

Olemme myös pyytäneet suurta osaa kirjoittajista täydentämään käsikirjoitustensa aineisto- ja menetelmäkuvausta. Käsikirjoituksista saa yllättävän usein vaikutelman, että valittuja menetelmiä pidetään yleisenä tietona. Vertaisarvioijat ovat pyytäneet tilastollisia analyyskejä raportoivia kirjoittajia konsultoimaan yliopistonsa menetelmäasiantuntijoita ja muutamille laadullisen tutkimuksen tuloksia raportoiville kirjoittajille olemme ehdottaneet analyysimenetelmän vaihtamista.

Media & viestintä -lehden toimituskunta avustaa aktiivisesti päätoimittajia käsikirjoitusten arvioinnissa. Toimituskunnan jäsenet ovat paneutuvia, keskustelevia ja lehden laadusta kiinnostuneita. Kiitämme kanssamme työskennelleitä toimituskunnan jäseniä ja kiitämme kaikkia vertaisarviointipyyntöön myöntävästi vastanneita tutkijoita. Olemme kahden käsikirjoituksen kohdalla kokeneet myös epätoivon pilkahduksia lähettäessämme jo seitsemännelle tutkijalle arviointipyyntöä, kun kuusi aiempaa ovat kieltäytyneet vertaisarvioinnista.

Tukenamme on ollut aktiivinen ja vuosittain osin uudistuva toimituskunta. Vuosien 2022–2023 ajan toimituskunnassa on ollut väkeä kahdeksasta yliopistosta, ja he ovat edustaneet akateemisen uran eri vaiheita. Toimituskunnassa on perinteisesti ollut uusia ja useamman vuoden palvelleita jäseniä. Vuosina 2022–2023 toimituskuntaan ovat kuuluneet akatemiattutkija Marko Ampuja Helsingin yliopistosta, tutkija Veera Ehrlén Jyväskylän yliopistosta (2023), yliopistonlehtori Outi Hakola Itä-Suomen yliopistosta, projektitutkija Alekski Koski Jyväskylän yliopistosta (2022), yliopistotutkija Salla-Maaria Laaksonen Helsingin yliopistosta, tutkimusasiantuntija Anneli Lehtisalo Tampereen yliopistosta (2022), tutkijatohtori Ville Manninen Vaasan yliopistosta, tutkijatohtori Markus Ojala Helsingin yliopistosta, yliopistonlehtori Mari Pajala Turun yliopistosta (2022), tutkimuspäällikkö Mari Pienimäki Tampereen yliopistosta (2022), yliopistotutkija Niko Pyrhönen Helsingin yliopistosta (2023), tutkijatohtori Hanna Reinikainen Helsingin yliopistosta (2023), professori Tanja Sihvonen Vaasan yliopistosta, apulaisprofessori Marko Siitonen Jyväskylän yliopistosta (2022), apulaisprofessori Karoliina Talvitie-Lamberg Jyväskylän yliopistosta, tutkijatohtori Minttu Tikka Aalto yliopistosta, väitöskirjatutkija Viljami Vaarala Helsingin yliopistosta (2023), yliopisto-opettaja Jari Väliaverronen Tampereen yliopistosta (2023) ja tutkija Minna Vigren Tukholman yliopistosta (2022).

Lopuksi haluamme erityisesti kiittää toimituksen kolmatta jäsentä, toimitussihteeri Niina Oisaloa. Vaikka toimituksessa aloittaessamme tammikuussa 2022 emme tunteneet toisiamme, yhteistyöstämme kehkeytyi helppoa, avointa ja joustavaa. Käsittelemme on jäänyt, ettei mikään tieteellinen lehti voi olla olemassa ilman hyvää toimitussihteeriä.

Kirjallisuus

Bergman, Mats ja Salla Poutiainen. 2022. "Median ja viestinnän jakolinjoja ja suuntaviivoja."
Media & viestintä 45 (1): i–iv. <https://doi.org/10.23983/mv.115671>.